

HOMILETICKÁ KNIHOVNA

SVAZEK XI.

P. JOSEF RYBÁK S. J.:

EUCCHARISTICKÁ KÁZÁNÍ.

- I. EUCCHARISTIE — SVÁTOST VÍRY A NADĚJE.
- II. SV. PŘIJÍMÁNÍ — ZDROJ ŽIVOTA A SÍLY.
- III. POVINNOSTI KE KRISTU SVÁTOSTNÉMU.

1 9 2 8

VYCHÁZÍ NEJMÉNĚ ČTYŘIKRÁT DO ROKA.
NÁKLADEM ČESKOSLOVANSKÉ AKCIOVÉ TISKÁRNY
V PRAZE. TISKEM FILIÁLKY V ČES. BUDĚJOVICÍCH.

P. JOSEF RYBÁK S. J.:

EUCHARISTICKÁ KÁZÁNÍ.

- I. EUCHARISTIE — SVÁTOST VÍRY A NADĚJE.
- II. SV PŘIJÍMÁNÍ — ZDROJ ŽIVOTA A SÍLY.
- III. POVINNOSTI KE KRISTU SVÁTOSTNÉMU.

1928.

Nákladem Československé akciové tiskárny v Praze.

Tiskem filiálky téže v Č. Budějovicích.

Řá d o v á c e n s u r a s c h v á l i l a t a t o k á z á n í 16. z á ř í 1927.

(Z provincialátu Tovaryšstva Ježíšova v Praze.)

Nihil obstat.

Carolus Reban,
censor ex offio.

Nr. 551.

I m p r i m a t u r.

Episcopalis Orinariatus Budvicii-Bohemorum,
die 13. Januarii 1928.

L. † S.

† Simon,
Episcopus.

I. Eucharistie — svátost víry a naděje.

»Vím, komu jsem uvěřil.«
II. k Tím. 1. 12.

Tento ctihodný, starobylý a velkolepý chrám,*) který už mnoho viděl, je v těchto dnech svědkem řídké slavnosti, jejíž duší je Ježíš ve Vel. Svátosti čili Eucharistii. Ale, což nežijeme ve dvacátém století, století radiofonie a aëronautiky? Jak má nás poutati tam ta malá hostie ve zlaté monstranci? Nemá dnes svět potřebí jiných úvah, než uvažovat o této nepatrné hostii? Tak by se mohlo zdát, kdyby to byl obyčejný chléb. Ale v této hostii skrývá se ten, jenž je střediskem dějin a vládcem světa. Ježíš Kristus, náš Vykupitel. A věru, kdo by mohl popírat, že i dnes miliony a miliony křesťanů upírají zraky své k této svátosti, že pro miliony a miliony je tato svátost magnetem, který je neodolatelně táhne k sobě!

Ovšem, m. kř., známo vám, že tento předmět je tak ohromný, že lidská řeč obsáhnouti, neřku-li vyčerpati, nemůže; proto i my chceme se jím po částech zabývati a dnes podle programu uvážiti, že **V e l e b n á s v á t o s t j e s v á t o s t í v í r y a n a d ě j e.**

A.

1. Nejsvětější Svátost je svátostí víry.

Jen víra je zde vodítkem. Smysly nechávají nás při tomto tajemství zcela na holičkách. Nebo taž se, m. kř., svého oka. Co vidí? I nejbystřejší oko nevidí nic jiného, než podobu chleba a vína. Taž se čichu, chuti, hniatu! I tyto neshledávají zde ničeho, než co voní, chutná a dá se nahlmatati jako chléb a víno. Ale ještě jedného smyslu se's nezeptal. a právě ten by ti mohl prospěti v tomto ohledu. Otaž se svého sluchu, zda ještě nikdy neslyšel's o tomto předmětu? Slyšel; slyšel od zbožné matky, od svého katechety a jiných. »Nuže, víra ze slyšení« (k Řím. 10, 17). Kdo první mluvil o tomto předmětu? Sám Ježíš Kristus, vtělený Syn Boží, jenž má stejnou moc a slávu s Otcem, jenž se zrodil v čase z Marie Panny, jemuž klaněli se pastýři a mudrci, na jehož slovo prohlédli slepí, očištění byli malomocní a mrtví z mrtvých vstávali, jenž za nás na kříži umřel a třetího dne vstal z mrtvých, jenž vlastní mocí vznesl se do slávy nebes a sedí teď na pravici Boží, v jehož jménu mají klekati kolena těch, kteří jsou na nebi, na zemi i pod zemí, a jenž na konci věků přijde s anděly svými ve slávě veliké, aby soudil živé i mrtvé. On tedy, pravý Bůh a pravý člověk, prohlásil slavně při poslední večeři před svým

*) Kázání tato byla přednesena pisatelem při krajinském eucharistickém sjezdu v Třebíči v památné svatyni sv. Prokopa »Na zámku« ve dnech 13. až 15. srpna 1927.

tanučením, nad chlebem, jež spolu svým slovem všemohoucím proměnil: »Toto jest tělo mé« a nad vínem, jež taktéž spolu proměnil: »Toto jest krev má« (Sr. Matouš, 26, 26. 28). A jeho slovu věříme. Ale i když věříme, divu toho nechápeme. Než to ničeho nemění na pravdě a skutečnosti. Ostatně i ve světě přirozeném a viditelném je tisíce věcí, jejichž skutečnost vidíme, ale jak se dějí, nevíme. Či chápeš, na př., jak símě tlu a jak právě z jeho tlení a hnití vzchází nový život, takže klíčí, roste, kvete a ovoce přináší? Že tomu tak, vidíme, ale jak se to děje, je tajemstvím přírody. Právě tak víme, že člověk má tělo a duši, a že obé spojeno je v jeden celek. Ale které je to pojítko mezi duší a tělem? Jaké jest? Tělesné (hmotné) nebo duchovní? To nevíme; to je tajemstvím přírody, řádu přirozeného.

Jestliže již ve viditelném světě a přirozeném životě je mnoho věcí, jichž nechápeme, jak bychom se mohli diviti, že i v nadpřirozeném a božském životě jsou pravdy, jež přesahují náš rozum a naše schopnosti? Kdybychom chtěli vše, i Boha, pochopiti, musili bychom býti sami také Bohem, neboť jen Bůh sám sebe dokonale chápe.

Již 1900 let se věří, že tam pod rouškou svátostního chleba je skryt Kristus Pán. Miliony a miliony křesťanů klaněly se Nejsv. Svátosti; miliony a miliony se jí klaní a budou klaněti až do konce světa, neboť nikomu se nepodaří zvrátiti tvrzení samého Boha. Byli filosofové a myslitelé (na př. Leibnitz), kteří ničeho nepostřehli, co by se přičilo rozumu-lidskému, ba naopak, uznali, že sluší této svátosti se klanět.

Již za živobytí Pána Ježíše ozvaly se hlasy: To je nemožno, to je neuvěřitelné. »Jak nám může Ježíš dáti své tělo za pokrm a krev svou za nápoj?« (Jan 6, 53.) Bylo to v synagoze městečka Kafarnaum po nasycení 5000 na poušti, když Pán na tuto svátost připravoval. Tehdy řekl zástupům výslovně: »Já jsem chléb živý, který s nebe sestoupil. Bude-li kdo jísti z chleba toho, živ bude na věky. A chléb, který vám dám, tělo mé je za život světa.« (Jan 6, 51—52.) Tu hádali se židé ve spolek, řkouce: »Kterak může tento dáti nám tělo své k jídlu?« (Jan 6, 53.) Šlo tu zajisté o doslovný smysl slov Kristových: značí-li totiž, že jeho vlastní živé tělo má býti požíváno. Jak jim rozumí Kristus sám? Doslovně. Kdyby byl jim tak nerozuměl, ale jen obrazně (symbolicky), byl by jistě mínění Židů poopravil, aby nebyli uvedeni v omyl. Kristus Pán však nejen toho nečiní, nýbrž ještě zdůrazňuje: »Amen, amen, pravím vám, nebudete-li jísti těla Syna člověka a pít jeho krve, nebudete mítí života v sobě. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den poslední. Neboť tělo mé právě je pokrm a krev má právě je nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně zůstává a já v něm.« (Jan 6, 54—57.) Židé však ani tehdy nevěřili; domnívali se, že mluví o svém přítomném, smyslům přístupném těle, jež by se snad mělo za živa rozdělit a jísti. Ano mnozí z učedníků jeho uslyševše to, řekli: »Tvrdá je řeč tato, kdo ji může poslouchat?« (Jan 6, 61.) Pokládali to za nemožné, poněvadž bezpochyby nebyli přesvědčeni o božství Kristově, a tudíž nechápali, jak by člověk mohl tělo své dáti za pokrm a krev svou za nápoj, a horšili se. Poněvadž to Kristus Pán zpozoroval, řekl k nim:

»To-li vás pohoršuje? Což tedy, když uzříte Syna člověka, an vstupuje, kde byl dříve? Ale jsou někteří mezi vámi, kteří nevěří.« (Jan 6, 62—65.) Tím chtěl asi říci: Nehoršete se, zdá-li se vám má řeč nepochopitelnou; neboť to není divu, máte-li mne za pouhého člověka. Ale až uzříte Syna člověka vstupovati na nebe, kde byl již dříve, až svými divy a zázraky vás o tom přesvědčím, že jsem pravým Bohem, zda-li pak ještě tehdy budete pochybovati, mohu-li najíti způsob, abych vám dal tělo své za pokrm a krev svou za nápoj? Ovšem, těla svého nerozkrájím ani vám je nepodám mrtvé; a také krve své, která proudí v žilách mých, nevypustím, ani vám ji nepodám mrtvou. Takto chápati slova má, toho buďtež daleci. Já vám dám své tělo živé a oživující, ale nikoliv jako obyčejný pokrm pro život tělesný, nýbrž jako pokrm nadpřirozený pro vaši duši, k životu věčnému. A na tvrzení svém Kristus Pán tak pevně stojí, že když mnozí z učedníků ho opustili, otázel se svých dvanácti apoštolů: »Chcete-liž i vy odejítí?« Načež Šimon Petr jménem apoštolů dí jemu: »Pane, ke komu půjdeme? Ty máš slova života věčného; a my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi Kristus, Syn Boží.« (Jan 6, 68—70.) Chce totiž říci: Ty to můžeš učiniti, jak pravíš. Tobě není nic nemožného; proto tě neopustíme.

To je též naše stanovisko. I naše víra ve Velebnou Svátost opírá se o božství Ježíše Krista. Víme, komu jsme uvěřili. I my můžeme říci: »My jsme uvěřili a poznali, že ty jsi Kristus, Syn Boží. Ty to můžeš učiniti. A proto ani my tě neopustíme.« Eucharistie je svátost víry, ne však slepé, ale s dostatek odůvodněné.

2. Eucharistie je svátost víry Bohem schválené a odměňované.

Když dlel Mojžíš dlouho na hoře Sinai, aby přijal od Hospodina přikázání jeho na dvou deskách, lid Israelský byl netrpěliv a chtěl z nevládného místa táhnouti dále. A poněvadž sloup, ve kterém ho Bůh předcházel, se nehýbal, vyzval Arona, aby mu místo něho udělal obraz (sochu), který by Boha představoval a byl nesen před ním. Aron ulil lidu zlaté tele, a lid stržen vášní, klaněl se mu jako pravému Bohu. Sotvaže to spatřil Mojžíš, sestoupiv s hory, hněvem jat, rozbil desky přikázání, spálil sochu a prosil Hospodina, aby lidu svému odpustil. (Srov. II. Mojž. kap. 32.)

Nuže, co myslíte: Když by zde nebyl přítomen vpravdě Kristus Ježíš, komu bychom se klaněli? Židé na poušti klaněli se zlaté soše, a my bychom se klaněli — kousíčku bílého chleba! Nebylo by to také žalostné modlářství? Když onoho Mojžíš nesnesl, mohl by Bůh toto snášeti už 1900 let? Zda by se nepostaral o nového Mojžíše, jenž by nás od tohoto pohloupení odvrátil? Či schází nám Mojžíš? Ne, tím je sám Kristus Pán, jehož předobrazem právě Mojžíš byl. Nuže, jak se chová v této věci Kristus Pán? Nejen, že proti klanění se bílé hostii nevystoupil a nevystupuje, ale naopak je schválil a schvaluje i odměňuje. Na př. když zjevuje světu své srdce, odkud to činí? Ze svatostánku v Paray le Monial, u něhož se modlila sv. Markéta Alacoque. Ty pak, kteří šířili

úctu k jeho svátostnému tělu, zahrnuje vzácnými milostmi. Tak na př. Julianu Falkon, již děkujeme slavnost Božího Těla, ctíme jako světici či-li osobu zvláště omilostněnou. Zbožný kněz, P. Eymard, jenž založil novou kongregaci s věčným (ve dne v noci trvajícím) klaněním se Velebné Svátosti, byl před nedávnem blahorečen a o blahorečení papeže Pia X., jenž mezi jiným ustanovil nabádati věřící k častému, ba dennímu sv. přijímání, dětmi již počínajíc, a pojal šťastnou myšlenku, pořádati světové kongresy na počest Eucharistie, se již vážně jedná. Můžeme tedy klidně věřit a Nejsvětější Svátosti opravdově se klanět. Není to modloslužba, nýbrž naopak pravá úcta Boží.

3. Eucharistie je svátost víry, církvi jak teoreticky (dle nauky), tak prakticky (dle života) osvědčované.

Kristus Pán zřídil pro spásu lidstva ústav, církev svou, ustanovil v ní úřad učitelský, jenž by lidstvo ve věcech víry a mravů dle potřeby poučoval a nad neporušeností obého bděl, kterýžto úkol církev vždy věrně plnila. I ptám se: Jak se chovala a chová církev Kristova k víře a úctě vůči Velebné Svátosti?

Co se týká první doby církve, ať vzpomeneme sv. Pavla, jenž do slovně uvádí slova ustanovení Velebné Svátosti, jak je pronesl při poslední večeři Kristus Pán, a přidává vážnou výstrahu: »Proto kdokoliv bude chléb tento jísti a tento kalich píti nehodně, vinen bude tělem a krví Páně; nebo kdo jí a pije nehodně, odsouzení sobě jí a pije.« (I. ke Kor. 11, 27--29.) Muže to platit o požívání obyčejného chleba a vína?

V prvních stoletích církve sv. jsou to sv. Otcové, zástupci tradice (ústního podání), která má touž vážnost jako Písmo sv., kteří jednovorně učí skutečné přítomnosti Kristově ve Velebné Svátosti. Jak krásně mluví o této svátosti!

a) Na př. napomínají nás, abychom nevěřili smyslům, nýbrž slovům Krista, Syna Božího (sv. Cyril Jerusal.), učíce, že je to div, podobný tajemství vtělení Kristova: vtělený Bůh vypadal v jeslích sice jako chudé dítě, ale byl to pravý Bůh;

b) ujišťují nás, že v této svátosti není Kristus Pán přítomen snad jenom vírou, nýbrž skutkem (sv. Jan Zlat., Cyril Jerus.);

c) ani že tato svátost není pouhá představa nebo památka na Krista, nýbrž Kristus sám (sv. Epif., Jan Damasc.);

d) blahoslaví lásku Kristovu, jenž nás nekrmí jako pastýř ovce své nebo některá matka dítě své cizím mlékem, nýbrž svou vlastní krví a svým vlastním tělem (sv. Jan Zlat.);

e) dále udávají, proč chce Kristus Pán mezi námi přebývat ve způsobě chleba a vína: aby totiž naši víru zkoušel a utvrzoval, aby byl chlebem duší nevinných a abychom se ho nebáli;

f) konečně nazývají tuto svátost tajemstvím, jež člověka naplňuje posvátnou bází a bezděky vede k oslavě a velebě Boha.

Proti této odvěké víře vystoupil počátkem XI. století novotářský kněz Berengar, jenž opovážil se tvrditi, že ve Velebné Svátosti nemění

se chléb v tělo a víno v krev Páně. Ale církev ihned toto učení odsoudila na synodách v Římě, Paříži a Florencii jako učení zcela protivné víře celého katolického světa. Osm let před smrtí doznává Berengar blud svůj a odvolává, takže umírá smířen s církví r. 1088.

Než v XVI. věku oživuje blud Berengarův poznovu a šíří se úžasně. I tehdy pozvedá církev hlasu svého a na sněmu tridentském odsuzuje tento blud poznovu. »Kdo by tvrdil, že ve Svátosti Oltární není přítomno tělo a krev Páně s duší a božstvím Pána našeho Ježíše Krista, a tudíž celý Kristus opravdově, skutečně a podstatně, tvrdil by však, že v této svátosti jest jen jako symbol (znamení), figura (podoba) nebo idea (představa) a síla, budiž z církve vyobcován!«

Čemu církev takto učí, to plně osvědčuje i svým životem. Vízte jen, jak se klaní před tímto tajemstvím! Považte, jak zavazuje každého věřícího pod těžkým hříchem hodně tuto svátost přijímati jednou za rok a každou neděli a závazný svátek přítomnu býti eucharistické oběti a jaké slavné průvody pořádá na počest Eucharistie!

Zvláště však vzpomeňte světových kongresů eucharistických, těchto světových manifestací ku slávě eucharistického Krále! Při posledním světovém kongresu v Chicagu (1926) milion katolíků oslavovalo svátostného Krista a jen dětí na 60.000 přistoupilo slavnostním způsobem k stolu Páně. Jaké to mohutné Credo v Eucharistii!

Ne, pro katolíka není naprosto obtíží ani pochybností, čemu má věřit o tomto tajemství a proč s apoštolem dí: »Vím, komu jsem uyěřil« Kristu Pánu a jeho církvi.

B.

Eucharistie je svátostí naděje.

1. Naděje — jaké slovo!

Když je člověk uslyší, rozšíří se mu srdce a oko zazáří statečností. Ale běda, nemá-li již naděje! Pak si neví rady a je schopen toho nejhoršího. Jak důležitá je naděje, poznal jsem zvlášť nápadně za války. V Turnově na nádraží shromažďovalo se nové vojsko, aby odejelo na frontu. Mezi odjíždějícími byl také statný, mladší muž, jenž se loučil se svou manželkou a dvěma děvčátky — školačkami. Tehdy jsem viděl, co to znamená mít vyplakané oči, jak tomu bylo u těchto dvou dětí. Ach, kolik se naplakaly! Poněvadž manželka sama nemohla se zdržeti slz, nemohla ani děti svých utišiti. Ale zato přistoupili k nim soucitní lidé a pravili k dětem: »Tatínek se zase vrátí!« Co jim dodávali jiného, než naděje. A hle, utišily se. Co by však bylo bývalo, kdyby byly uslyšely: »Tatínek se už nikdy nevrátí! Byly by snad sešilely.

2. Nyní již obrátíme zřetel na Velebnou Svátost!

I pravíme: Eucharistie mírní naše útrapy a úzkosti. Každý z nás potřebuje naděje. Nikdo z nás nemá na růžích ustláno. Někoho stíhají nemoci, na jiné připadají velká pokušení, jiní trpí záští a nenávisťi bliž-

niho. jiní jiné kříže nesou. Život lidský je jako proud, který zřídka je klidný, ale zato často bouřlivý. A člověk musí přes něj na druhý břeh. Tu se nám daří jako uředníkům, když se plavili s Mistrem svým přes rozbourené jezero Genezaretské. Když vlny již vysoko se vzpínaly a téměř přikrývali lodičku, apoštolové plni děsu a hrůzy přistoupili k Mistru, jenž spal, vzbudili ho a volali: »Pane, zachovej nás, hyneme!« (Matouš 8. 23—27.) Kristus Pán učinil jim nejdřív malou výtku: »Co se bojíte, malověrní?«, jakoby chtěl říci: »Nevíte, že s vámi jsem? Co se vám tedy může stát?« Ale pak přikázal moři a větrům, a nastalo utišení veliké. Šťastní uředníci, že Pán byl s nimi! Co by si byli počali, kdyby ho nebyli měli ve středu svém?

Ach, m. dr., jak by nám bylo v našich úzkostech a útrapách, kdyby nebyl s námi zde Kristus Pán, kdyby nám nebyl tak blízko, jak tomu jest zvlášť ve sv. přijímání? Ale takto, čeho se nesmíme nadíti? Byť vlny strastí, útrap, pokušení, bojů doléhaly na nás sebe více, byť by naši duši sebe více ohrožovaly, svátostný Kristus, jehož přijímáme v Eucharistii do lodičky své duše, přikáže větrům a vlnám na nás dorážejícím, a nastane utišení veliké; a my přistaneme šťastně na druhém břehu. Ó, toho bíaa přítomnosti Páně ve sv. přijímání!

3. Eucharistie dodává nám v nebezpečích, překážkách a obtížích odvahy a vytrvalosti.

Vypravuje se, jak Julius Caesar, táhna s vojskem na Řím, octnul se před rozvodněným Rubikonem. Aby dodal vojsku odvahy k přechodu, vstoupil nejdřív sám na loďku, aby se dal převézt na druhý břeh. Když jeden z veslujících vojínů, vida dravý proud, se zachvěl, dí mu Caesar: »Co se bojíš? Vždyť vezeš Caesara.« Co jiného chtěl tím říci než: Když se se mnou plavíš, nemůže se ti nic zlého stát. Proto se neboj! Bůh sám ví, co si Caesar o sobě myslel.

Ale ve sv. přijímání vstupuje do srdce našeho třebas velmi zmítaného pokušeními, ohroženého nebezpečími a uštvaného protivenstvími ten, jenž je nekonečně vyšší a mocnější než Caesar. Čeho tedy jest se nám obávat, když On je v srdci našem? Když Bůh s námi, kdo proti nám? Proto zmužile vpřed životem přes všechny obtíže a překážky!

4. Eucharistie je naší nadějí ve smrti.

V Praze na ústředním hřbitově olšanském je velký mramorový pomník nad hrobem syna, který se stal důstojníkem. Pěkná skupina z bílého mramoru představuje, jak anděl smrti odvádí syna do hrobu, co rodičové, zvláště matka, krutým bolem zdrceni, k tomuto sestupu přihlížejí.

M. dr., přijde okamžik, kde dobrý otec nebo drahá matka vaše nebo milé dítě vaše nebo vzácný dobrodinec váš musí také sestoupit do hrobu, kam ho povede anděl smrti. Jak vám bude? Budete s hrůzou naříkati: »Ach, již odešel, již se nikdy nevrátí, již ho nikdy neuvidíme!« Ne, katolík příliš neteskní a nenaříká. Pohleďte na Eucharistii, svátost naděje! Spasitel náš sám dí: »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život

věčný a já ho vzkřísím v den poslední.« (Jan 6, 55.) Když má život věčný, tedy úplně nezemřel: Duše jeho žije a žítí bude dále, věčně. »Má život věčný.« A i tělo jeho oživne, ovšem v den poslední. »A já ho vzkřísím v den poslední.«

Dočkáme se toho? Byť by ten okamžik byl sebe vzdálenější, co je to proti věčnosti, jež nemá konce? Bude tedy shledání, shledání duší a to brzo; a bude i shledání podle těla na konci věků, kdy zase spatříme dobré oko a milou tvář svých drahých. — Eucharistie je svátostí naděje, největší, nejblaživější naděje.

Co tedy očekává ty, kteří za života svého často a hodně přijímají! Ať nám to poví krásná, vznešená těla, která v jitro vzkříšení se vznášeti budou prostorami věčnosti, ať nám to řeknou krásné duše, které za burácejícího plesu, za věčného Alleluja zasednou s Abrahamem, Isákem a Jakubem k božským hodům nebeským. Jak budou velebiti andělský chléb, který v ně vložil zárodek nesmrtelnosti!

M. dr., chtěli jsme ukázat, jak Eucharistie je svátostí víry a naděje, a uvedli jsme důvody. I ptáme se: Jsou dostatečné a přesvědčivé? Na to odpovídáme: Nestačí sdělití je jen ústy, ale potřebí osvědčovati je i skutkem. Jinými slovy: Chceme-li jiné o tom přesvědčiti, že Eucharistie je svátostí víry a naděje, třeba, abychom sami pevně věřili a neochvějně doufali v tuto svátost!

Bylo to v Ženevě v 19. věku. Tamní katolický farář, pozdější kardinál Mermillod, měl jednou nadšené kázání o Velebné Svátosti, jemuž byl přítomen také jistý Kalvínek. Týž byl kázáním tak dojat, že si umínil přestoupit na víru katolickou. Jen ještě jednu obtíž měl: Rád by byl totiž se přesvědčil, zdali farář sám je o tom pevně přesvědčen, co káže. A hle, naskytla se mu příležitost. Kalvínek se totiž dověděl, že farář Mermillod každé noci o dvanácté vstává a jde do kostela, kde ztráví celou hodinu zbožně před svatostánkem. To by byl rád viděl. I dal se nejbližší noci zavřítí v kostele a čekal, až bude půlnoc. V tom bje dvanáctá. Dvěře sakristie se otevrou a jimi vchází zbožný adorátor. Přistoupiv před svatostánek a hluboce se pokloniv, poklekne na stupni oltáře a tiše se modlí. Jen občas je slyšet: Domine, parce populo tuo! Pane, ušetři lidu svého! A pak zase hrobové ticho. Bje jedna hodina. Farář vstane, poklekne a chce odejít. V tom však přiběhne k němu Kalvínek, volaje: »Pane faráři, již věřím; přijměte mne do církve!«

Co tu rozhodlo? Hluboká víra farářova. Ó, m. dr., chcete-li jiným vlévatí do srdcí víru a naději v Eucharistii, ukažte skutkem, jak sami pevně věříte a doufáte!

Před kostelem, kde se chová Nejsv. Svátost, smekněte nebo se pozhnejte! V kostele uctivě před Velebnou svátostí poklekejte a se chovejte! Ve svých nesnázích, trampotách, pokušeních, úzkostech, nebezpečích, k svátostnému Spasiteli se utíkejte, ale zvláště horlivě a hodně k stolu Páně přistupujte! Tak nejlépe povedete děti své, domácí i sousedy své, přátele i nepřátele své k přesvědčení, že Eucharistie je svátostí vznešené víry a šťastné naděje. Amen.

II. Sv. přijímání — zdroj života a síly.

»Kdo jí mé tělo a pije mou krev,
má život věčný.« Jan 6, 55.

Kde je jenom trochu náboženského cítění, tam slaví se okázale první sv. přijímání. Děvčata v bílých šatech a s věnečky na hlavách, hoši s bílými stuhami a svícemi ubírají se za hlaholu zvonů ze školy nebo z fary do chrámu Páně, aby ponejprv přijali do svých nevinných srdcí svého Spasitele ve Veleb. Svátosti. Je to první perla na niti skutků ceny nadpřirozené. M. dr., kolikrát jste byli u stolu Páně od svého prvního sv. přijímání? Byla všecka vaše přijímání krásnými perlami, zdobícími nitro vaše? Přijímali jste vždy v milosti posvěcující? Blaze vám, když jste vždy hodně přijímali, neboť účinky hodného sv. přijímání jsou nedozírné. Upozorněme dle programu na dva, ukažme totiž, že sv. přijímání je zdroj života a síly.

1. Co je vlastně sv. přijímání?

Co jiného, než spojení s tělem Kristovým, které je dílem Duchu Svatého, s tělem dokonale krásným, jehož patření nemohou se nasytit u věčném patření ani serafové, a poněvadž je to tělo živé, i spojení s duší co nejvznešenější, obdařenou pronikavým rozumem a vzácnou moudrostí i vůlí nejušlechtlejší a nejsvětější.

Protože pak člověčenství Kristovo nikdy nebylo odloučeno od božství, je zároveň spojením i se Synem Božím, jenž z lásky k nám člověkem se stal. Toto milostivé spojení musí mít zcela přirozeně dalekosáhlé účinky.

Kristus Pán sám dí: »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný.« Již na křtu sv. přijali jsme tento život. Ale každý život má potřebí stravy, pokrmu, má-li býti zachován. Člověk prožívá trojí život:

a) tělesný, který má společně s němou tváří;

b) duchovní, jež má společný s anděly a pokrmem jeho jest pravda.

c) a třetí, nadpřirozený, božský život, a pokrmem tohoto jest sám Bůh a Pán náš. Když se Bůh již tolik stará o tělo, jak by se teprve nestaral o duši naši! Duch může býti nasycen jen od ducha a duch, který je od Boha, může býti živěn jen od tohoto Boha. Proto otevřel Pán srdce své a vyzval lidstvo: »Vezměte a jezte, totoť jest tělo mé; vezměte a pijte, totoť jest krev má. Vy jste bytosti podobné Bohu, proto živte se mým božstvím.« (Sr. Matouš 26, 26—28.)

Bez pokrmu neobstojí žádný život. Bez božského pokrmu neobstojí život Boží v nás. Proto řekl sám Kristus Pán: »Nebudete-li jísti těla Syna člověka, nebudete mítí života v sobě.« Bez tohoto pokrmu můžeš býti tělesně zdráv, můžeš býti obr, bez tohoto chleba nemůžeš v sobě mítí života, který jest vlastní život a jenž trvá na věky.

Za války a po válce mnozí trpěli podvýživou, a podnes jsou lidé velmi chudobní, kteří svým dětem nemohou dáti s dostatek výživné stra-

vy. Proto ústrojí jejich je slabé a krev není zdravá. M. dr., je také podvýživá v duch. smyslu: Když totiž někdo ani jednou za rok, ba po léta nepřistoupí k oltární hostině, kterak má žít životem božským, životem věčným? »Nebudete-li jísti těla Syna člověka a pítí jeho krve, nebudete mítí života v sobě.« (Jan 6, 54.)

O život milosti mohou nás připravit i jiné neblahé vlivy, to jsou naše nezřízené náklonnosti, naše duševní neduhy, z nichž hlavní jsou: pýcha, závist, lakomství, nestřídmost, nečistota, hněv a lenost. Jsou to naši vnitřní ošemetní nepřátelé, kteří nás mohou snadno připravit o život nadpřirozený, uvaliti na nás duchovní smrt, svést nás k těžkému hříchu. Jsou to neduhy, jichž nelze tak snadno potlačit. Či je to snadno, konati ctnost? Je to snadno, býti pokorným, když pýcha tkví tak hluboko v srdci našem? Je lehká čistota, která tak neúprosně se od nás požaduje, když při každém větérku pokušení ozve se v nás smyslnost? Je sehemrtvení, toto slovo, lidskému sluchu tak nemilé, snadné? Ovšem, Kristus Pán dí: »Jho mé je sladké a břímě lehké.« Ale nikdo ať si nemyslí, že tomu tak samo sebou. Ne, jen skrze milost jeho! A tu nám skýtá tak hojně ve sv. přijímání. »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně přebývá a já v něm.« Sv. přijímání je zdroj života.

K jistému knězi přišel osmnáctiletý mladík a prosil: »Důstojnosti, pomozte mně, abych zachránil duši svou.« »Jak to?« táže se kněz. »Lékař mně řekl, že jsem ztracen, že mám už jen krátký čas života následkem své nezdrženlivosti.« Načež kněz: »Jedno vás může zachrániti.« »Co?« »Časté, ba denní sv. přijímání.« Ale mladík pousmáv se, pravil: »Ale, když můj stav se každý den horší!« »Nuž, tedy chodte každodenně nejdříve k sv. zpovědi a pak k sv. přijímání.« Mladík dal si říci. Každodenně chodil k sv. zpovědi a k stolu Páně. Až po šesti měsících vrazí do dveří knězova pokojíku a volá: »Důstojnosti, dnes po prvé, co jsem se nedopustil hříchu! Proto mohu jít k sv. přijímání bez zpovědi!« Za čtyři leta když se stal úředníkem, dostavil se zas a řekl: »Od té doby jsem už nehřešil a teď chodím dvakrát, třikrát týdně k sv. přijímání.« M. př., mám za to, že pro mnohé, kterým se daří jako tomu mladíku, není jiného prostředku kromě tohoto. Sv. přijímání je tu záchranou před časnou i věčnou záhubou.

2. Sv. přijímání je zdroj síly.

a) Člověka stíhají v tomto životě často i citelné ztráty. Přejde o majetek, ztratí dobrého otce, matku a j. Takovou ztrátou bývá srdce hluboko zraněno. Kde má člověk hledati sílu? U božského Spasitele ve sv. přijímání. »Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi jste a já vás občerstvím.«

Jistá zámožná dáma (v Německu) utrpěla velice úpadkem měny po válce. Dřív stála si dobře, měla své pěkné jmění; ale po válce je ztratila a stala se žebračkou. Aby měla živobytí, najala si krámk s posvátnými předměty na poutním místě (ve Vambeřicích) a prodává je poutníkům. Není-liž pravda, trpký úděl oproti dřívějšímu blahobytu. Ale nese jej klidně. A co jí sílí? Denní sv. přijímání.

Světová válka zasadila lidem i jiné hluboké rány. V Praze, v rodině jistého úředníka měli jediného syna a byli ochotni dáti ho Kristu k jeho službě. Ale ve válce zahynul. Rodiče, zvláště matka, trpce to pocífovali. Než pojednou matka se uklidnila. Kněz jí totiž poradil, aby chodila denně k sv. přijímání. Uposlechla a došla síly i útěchy.

Roku 1895 zemřel sesazený král neapolský František II., kdysi tedy pán jedné z nejkrásnějších zemí. Když ztratil svou korunu, dal mu Bůh za to něco lepšího. Naučil se totiž znát Ježíše ve Velebné Svátosti a každodenně přistupoval k stolu Páně. Tím se stalo, že klidně nesl ztrátu koruny a žezla. Jednou šel kolem bývalého svého královského paláce se svým společníkem, knězem a obrátiv se, pravil k němu: »Toto vše musilo býti obětováno Bohu.« Bylo to trpké pro něho, možná však, kdyby byl zůstal králem, že by stěží byl tak často Ježíše přijímal. Korunu ztratil, ale Ježíše ke své útěše našel.

b) Máme své stavovské povinnosti a plniti je svědomitě, není bez obtíží. Vy děti, máte pěkně poslouchat, vy rodičové, máte děti dobře vychovávat. Dělníci, vy máte dobře pracovat, a úředníci, vy máte svědomitě úřad svůj zastávat. Neznám vás. Ale jakmile uslyším, že chodíte často k sv. přijímání, vím, jak mám o vás smýšlet. Nebo mám za to, že manžel, který denně přistupuje k stolu Páně, nezruší věrnosti manželské, i kdyby ho to mnoho stálo; úředník, který často přijímá, trvám, netkne se pokladny a nezpronevěří ani haléře. Pomocnice v domácnosti, která denně přistupuje k sv. přijímání, bude jistě poctivě a věrně konati své povinnosti. A tak i u jiných stavů. Sv. přijímání je síla! A i to si dovolím tvrditi: děti, které si zvyknou choditi denně k sv. přijímání, budou hodné a nevinné jako andělé!

c) Nyní jsou všude obdivováni smělí američtí letci, kteří přeletěli Tichý oceán a jejich slávu chtějí uchvátit i jiní. Létadlo je jistě duchaplný vynález. Ale co je jeho základem? Výbušnost benzínu jako při parním stroji rozpínavost páry. Ale jsou též dálky a hloubky duchovní. Uvažte, duši svou! I tu je ohromná vzdálenost mezi slabou přirozeností a dokonalostí, jež žádá od nás sv. evangelium. Náruživostí naše jsou tu jako děsné propasti a dosahují dokonalosti. Čím to? Pohleďte na svatostánek! Tam je na pohled nepatrná hostie, která však skrývá v sobě sílu ohromnou, božskou, a touto duše posílena, povznáší se přes všechny obtíže a nesnáze ku krásné ctnosti. Kolik stalo se již častým sv. přijímáním pravými hrdiny ctnosti! Proto vidíme v církvi sv. biskupy a kněze, kteří v sebezáporu a sebeobětavosti ztrávili celý život svůj; misionáře, kteří opouštějí to nejsladší na zemi, domov svůj a drahé své, a jdou k lidem, k nimž je nic přirozeného netáhne; tisíce a tisíce řeholnic, které se věnují zcela službám bližního. A neznáme sami matky rodin, které konajíce krásné ctnosti, obětují se pro rodinu a stravují jako hořící svíce? Mladé lidi obdivuhodné ctnosti a čistoty? Muže plné moudrosti a vážnosti, i starce, kteří bez poskvrny prošli tímto světem? Jak to? To vše stalo se posilou a pomocí Vel. Svátosti. »Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi jste, a já vás občerstvím.« (Mat. 11, 28.)

Ovšem, jsou také tací, kteří z toho vznešeného stolu často jedí, nejsou však ke cti a ku prospěchu ani církvi ani stavu svému ani sobě. Ale to není vinou této Svátosti, nýbrž jejich vlastní vinou, poněvadž jedí nehodně, nerozeznávajíce těla Páně. Ale tito mizí oproti legiím svatých a spravedlivých, kteří z této Svátosti čerpají život a sílu, jako skvrny na slunci oproti jeho jasů. Ach, jak by to vypadalo v církvi bez této Svátosti! »Nebudete-li jísti těla Syna člověka a pít jeho krve, nebudete mít života v sobě,« a ovšem ani síly. Duše spravedlivého, jak dí jistý starý církev. Otec, je jako ostrov v moři. Ze všech stran bijí do něho vlny, ale stojí pevně, a neochvějně a uprostřed něho prýští bohatý, čistý pramen, jenž působí na něm věčné jaro.

d) Mluvíme-li o síle Velebné Svátosti, nesmíme zapomenouti okamžiku, kde zvláště je nám potřebí síly a pomoci a kde se nám Velebná Svátost po této stránce jeví tak krásně ve své velikosti. To je okamžik umírání. Představ si jej živě, m. kř.! Nemocný již smrtelně chroptí, oči jeho se obracejí v sloup a srdce tak slabě tluč. Ale v tom zazní na prahu síně zvonek na znamení, že přichází nejlepší přítel a lékař duše. — A hle! V temno uhasínajícího života zazáří bílá hostie jako záblesk z druhého světa. Kněz naposledy vyzpovídav nemocného, drží sv. hostii nad umírajícím a praví: »Přijmi posilu na cestu poslední, tělo Pána našeho, Ježíše Krista, který zachovejž tě k životu věčnému! Amen.« Posilu skýtá nemocnému na cestu poslední, na cestu do věčnosti, na cestu nebezpečnou pro slabost duše i těla, pro úskoky a lsti ďábelské a pro úzkoprsost světa, zvláště příbuzných. Je potřebí umírajícímu zajisté veliké posily, aby poslední boj šťastně dobojoval a aby v lásce Boží vytrval. A té se umírajícímu dostává, vždyť kdo ho silí, Pán jest. Ó, šťasten každý, kdo v poslední chvíli života svého uvidí Ježíše jako svého přítele, než ho spatří jako svého přísného, věčného soudce. Sv. přijímání je zdroj posily v životě i smrti.

Na Slovensku při vyměřování pozemků dal se jeden z úředníků do řeči se sedlákem, o jehož pole právě šlo. Co spolu rozmlouvali, jej vedle po silnici krásný hraběcí automobil s pánem do zámku, který vypíná se na pěkném návrší. Při této příležitosti pravil úředník k sedláku: »Sedláče, takový zámek a takový automobil mít, to by byly časy, co?« »A co bych z toho měl,« vece sedlák; »dnes ráno jsem přijal něco lepšího.« »Co pak?« »Sv. přijímání!« dí zbožný sedlák. A věru, co pomohou všechny zámky a všechna auta a nevím co ještě pro to nejdůležitější, pro věčnost? K žádnému z těchto a podobných statků nepojí se a nikdy pojití se nebude zaslíbení: Kdo to má, má život věčný; kdežto k Velebné Svátosti, k přijímání tohoto nebeského daru se pojí. Není tedy po této stránce jedno sv. přijímání víc?

Proto buď vřele pozdravena spasitelná hostie, v níž se Kristus přijímá, památka umučení jeho obnovuje a duše milostí plní a záruku budoucí slávy nám uděluje! Od této chvíle s větší vírou, s větší vděčností a větší touhou tě budu přijímati. Byl-li jsem dosud liknavým, ode dneška budu horlivým, byl-li jsem netečným, budu svědomitým. Často a zbožně

budu tě přijímat, abych si zasloužil tvou posilu na cestu poslední, na cestu do šťastné věčnosti. Amen.

III. Povinnosti ke Kristu svátostnému.

(Z á v ě r e č n é k á z á n í.)

»Pánu Bohu svému budeš se klaněti
a jemu jedině poctu božskou vzdávati.«
(Mat. 4, 10.)

Již tři dny trváme u nohou svátostného Spasitele, uvažujice o slovech jeho, jimiž nás sám poučil o tomto tajemství. A bylo nám jako Marii v Betanii, když seděla u nohou Páně, naslouchajíc slovům jeho. Poznali jsme, jak užitečno, jak potěšitelné, ba jak nutno zabývat se Velebnou Svátostí, hlavně jak potřebno, někdy nevyhnutelně potřebno přistupovat často k sv. přijímání. »Nebudete-li jísti těla Syna člověka a píti jeho krve, nebudete mít života v sobě.«

Teď na sklonku krásného eucharistického sjezdu připomeňme si tři hlavní povinnosti k eucharistickému Kristu a jako trojlístek vložme je ne do památníku nebo do knihy modlitební, nýbrž hluboko do srdce svého. Tyto tři povinnosti pojí se nezbytně k trojí vznešené skutečnosti, totiž: Zde v Eucharistii je 1. Bůh náš, 2. Vykupitel náš a 3. Král náš.

1. Zde Bůh náš.

To nám praví naše víra; to nám dí sám Božský Spasitel, to dosvědčuje a hlásá od prvopočátku jeho církev. Bohu však přísluší klanění. »Pánu Bohu svému budeš se klaněti a jemu jedině poctu božskou vzdávati.« Klanění je bohopocta. Tuto žádá Bůh již ve Starém Zákoně od svého vyvoleného lidu. Tuto připouští a schvaluje Kristus Pán, vtělený Syn Boží, vůči sobě v Zákoně Novém. Sotvaže se narodil na tento svět, přicházejí mudrci z východu a klaní se jemu. (Sr. Matouš. 2, 11.) Když přišel k učedníkům svým, plavícím se po jezeře Genezaretském, kráčeje po vlnách a vstoupil do lodičky, tito přistoupivše, klaněli se jemu a pravili: »Jistě Syn Boží jsi ty.« (Mat. 14, 33.) Jakmile slepec, Pánem uzdravený, zvěděl od něho, že je Syn Boží, ihned padnuv před ním, klaněl se jemu. (Jan 9, 38.) Žena kananejská, která přichází prosit Spasitele o uzdravení své dcery, klaní se mu. (Sr. Matouš 15, 25.) Po zmrtvýchvstání ženy i učedníci uzřevše ho, klanějí se mu. (Mat. 28, 17.)

A týž Kristus Pán je přítomen zde v této Velebné Svátosti. Tedy i zde sluší se mu klaněti. Proto církev sv. od prvopočátku skláněla se hluboce před tímto tajemstvím, volajíc ke všem: Venite, adoremus! Přijďte, klaňme se! Celé legie adoratorů, kněží i nekněží, povstaly a uči-

nily si svou povinností denně ztráviti hodinu před svatostánkem. Dokonce jsou i nábožné společnosti, které si daly za úkol ve dne v noci střídavě se klanět skrytému Bohu svému.

Ještě jedno žádal však Hospodin od svého vyvoleného lidu. »Adorate et immolate!« Klaňte se a oběťujte! Jako klanění tak i oběť je projevem a výrazem božské úcty. Kde uznáván byl majestát Boha, tam byl jemu vzdáván božský hold i obětí. Bohu bylo od prvopočátku lidstva obětováno.

M. dr., jak jsme šťastni, že můžeme Boha ctít obětí, nad níž vznešenější mysliti nelze, obětí eucharistickou, obětí mše sv., kde totiž obětím beránkem jest On sám, jeho nejsvětější tělo a krev pod způsoby chleba a vína. Ve mši sv. sice sám se obětuje, ale tuto oběť činí i oběť naší, takže se i naším jménem přináší. Kde je porozumění pro vznešenost Boží, tam je porozumění a vážnost i pro nejsv. oběť mše sv., tam hledí zbožná srdce Boha uctít tímto božským způsobem i ve všední den.

Adorate et immolate! Klaňte se a oběťujte! Tyto dva projevy božské úcty buďte ohlasem vaší víry v Ježíše svátostného. Rádi ohýbejte před ním koleno své, dokud můžete! Nestyďte se pokleknouti alespoň při nejvelebnějším úkonu mše sv., při sv. pozdvihování, nebo když je slavně nesen kolem vás, nebo když vám želná! Nejsvětější oběti mše sv. obcujte podle sv. příkazu každou neděli a závazný svátek, ale podle možnosti i o všední den!

2. Zde Vykupitel náš, náš největší dobrodinec.

Když úpělo lidstvo v okovech nejhroznějších, v okovech ďábelských, když rozevírala se pod ním propast bezedná, dal na záchranu jeho život svůj za krutých muk kalvarských, vycediv za nás za všechny krev svou do poslední kapky. Co více mohl pro nás učiniti? »Větší lásky nemá nikdo nad tu, aby kdo položil život za přátele své.« (Jan 15, 13.) A co ho pohnulo k této sebeoběti? »Miloval mne a sebe sama vydal za mne« (Gal. 2, 20), tak sluší odpověděti se sv. Pavlem.

Výkupná smrt Kristova je důkazem vpravdě božské lásky Kristovy k nám. Je to světodějná událost, střed dějin světových, událost, jež má význam nejen pro život tento, ale hlavně pro život věčný.

Bůh sám zbudoval na tuto nesmírnou lásku upomínku a památku. Touto je právě tato Velebná Svátost. Proto se modlíme: »Bože, jenž jsi nám v této předivné svátosti památku svého umučení zanechal.« A ptáme-li se, co pohnulo Boha, že zbudoval tuto památku? Odpověď zní: Na prvním místě byla to zase láska. Ačkoli nás opustil viditelně, chtěl s námi zůstatí neviditelně, ač se za nás jednou obětoval krvavě, chtěl se za nás nesčíslněkrát obětovat nekrvavě a podal-li své tělo a svou krev apoštolům při poslední večeři za pokrm a za nápoj k životu věčnému, chtěl rukama svých zástupců podáván býti těm, kteří v něho věří, až na konec věků. Právem můžeme o Spasiteli svém říci: Kristus je láska.

Kdysi také sv. Pavel přemýšlel o lásce P. Ježíše k lidem a byl tak unešen, že padl na kolena a prosil: »Skláním kolena svá před Otcem

Pána našeho Ježíše Krista, abyste mohli pochopiti se všemi svatými, která je šířka a délka i výška i hloubka všechno poznání převyšující lásky Kristovy.» (K Ef. 3, 18.) Podobně i já teď zde před svatostánkem uctivě se skláním a prosím milého Ježíše, aby i nám dal poznati délku a šířku, hloubku a výšku lásky své k Nejsv. Svátosti. Délku: Jak dlouho miluje nás Ježíš a milovati bude ve Velebné Svátosti? Od toho okamžiku, co započala tato láska ustanovením této Svátosti ve večeřadle sionském před 1900 lety, nepřestala až do této chvíle, aniž přestane, ale trvati bude až na konec lidstva. »Když miloval své, kteří byli na světě, až do konce je miloval,« ujišťuje nás sv. Jan. (13, 1.)

Šíři: Jak široká je láska srdce Ježíšova v Nejsv. Svátosti? Tak široká, že objímá celý svět: mladé i staré, bohaté i chudé, vznešené i nízké, spravedlivé i hříšné; všechny národy, kmeny a jazyky, nejen národy Evropy, nýbrž i chudé ostrovy všech širých moří, jak děti horké Sahary tak i chudobné obyvatele věčného ledu, takže všichni lásky volati mohou: »Emanuel — Bůh s námi!«

Hloubku: Věru hluboká je láska Kristova v Eucharistii, poněvadž se snížila až k prosté způsobě chleba; ale zvlášť hlubokou se stává, že sestupuje i do posledního záhybu ubohého srdce hříšníkova, aby tam léčila všechny zlé následky hříchu.

A výši lásky: Vysoká je láska Ježíšova ve Velebné Svátosti, tak vysoká, že nemá pokoje, až duše nese na sobě obraz Boží a bydlí ve výšinách nebes.

Tato dlouhá, široká, hluboká a vysoká láska Kristova v Eucharistii je nepochopitelná, povážíme-li, jak se k ní zachovalo lidstvo. M. dr., jeden výrok, který stal se zásadou, je hrozný, ale pravdivý: Čím větší láska, tím větší nenávisť. Ach, kolik lidí chová se k Velebné Svátosti s ledovým chladem? Kolik je těch, kteří svatokrádežně z toho stolu jedli a jedí? Kolikrát zakusil již Pán rouhání a svěrepé zneuctění? Ach, převídal to náš Ježíš? Předvídal, zcela jasně a určitě. A přece neodvrátilo ho to, aby nepravil k lidstvu: »Vezměte a jezte, totoť jest tělo mé!« Ó, m. r., k tomu náleží srdce, jaké je srdce Ježíšovo, srdce nepochopitelné ve své obětavosti a lásce. Proto, kdo by z nás se divil, že sv. Pavel dojat a rozechvěn láskou našeho Pána děsný soud svolává na všechny nenávisníky Kristovy: »Nemiluje-li kdo Pána Ježíše Krista, proklat buď!«

A nyní si vzpomeň každý z nás, m. kř., kolik lásky jsi zakusil z této Svátosti od prvního sv. přijímání? Kolik požehnání, kolik útěchy, síly a světla načerpal's z oltářů a svatostánků, před nimiž jsi klečival a přijímal? To jsou tajné dějiny lásky Krista svátostného k tobě, dějiny, jimiž popsány jsou záhyby duše tvé, a ty bys je těžko přehlédl, i kdybys uměl v nich dobře číst. Jak se chceš odměniti? Jak se chová ušlechtilé srdce, když se mu dostává štědré lásky? Tam chce být se svojí láskou, kde je jeho drahý dobrodinec; jemu chce býti co nejblíže, u něho chce stále dlíti; s ním rozmlouvati, jemu vše svěřovati. A kde to je pro duši prahnoucí po Ježíši? Ve sv. přijímání, kde vchází se svým Spasitelem v duchovní objetí, kde Spasitel klade srdce své na srdce naše,

kde téměř splývá s námi. »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně přebývá a já v něm.« Proto není nic kýženějšího pro láskou a vděčností prahnoucí duši než sv. přijímání. Jak toužíš po sv. přijímání? To je neklamný ukazatel lásky tvé k Eucharistii. Kolikrát jsi byl minulého roku u stolu Páně a kolikrát si umínuješ v budoucnu přistupovati?

3. Zde náš nejvznešenější a nejmilostivější Král.

Ježíš Kristus je naším králem, neboť: a) je pravý Bůh, a Bůh je nejvyšším králem všech králů; b) získal si nás krví svou; všichni jsme jeho, všichni mu náležíme. »Vězte, že nikoliv porušitelnými věcmi, zlatem a stříbrem jste byli vykoupeni ze svého nicotného života — nýbrž drahou krví Krista jakožto Beránka bezúhonného a neposkvrněného.« (1. Petr. 1, 18.) c) Jemu odevzdal Otec jeho soud nad celým lidstvem na konci věků, kdy přijde soudit živé i mrtvé. Nejvyšší moc soudní však spočívá v rukou krále. Proto tázán při výslechu před svým utrpením Pilátem, zda je král, odvětil: »Ano, já jsem král.«

Jakým je králem, poznati lze z toho, jaké dává zákony. Upozorníme jen na ten nejhlavnější, vpravdě základní zákon, jenž je důstojný věčného krále: »Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého — a bližního jako sebe samého.« (Mat. 22, 37.) Jak krásný, tak výstižný. Jakým je králem? Nehledí na osobu lidskou, nehledí na zevnější, všechny osoby bez rozdílu k sobě zve a připouští: chudé, prosté, ubohé, zmrzačené, opuštěné i opovržené.

»Pojďte ke mně všichni, kteří ... obtíženi jste« starostmi, kříží, utrpeními! Pojďte ke mně ne jen v určitý den, v určitou hodinu, nýbrž kdykoli potřebujete, ne jen na několik okamžiků, ale jak dlouho se vám bude líbit. Pojďte všichni! To je výraz jeho neomezené moci a jeho nestihlé lásky, nebo může a chce pomáhati všem. »A já vás občerstvím.« A vskutku kdo z nás odešel od tohoto oltářního stolu, od svatostánku bez občerstvení, bez útěchy, bez posily, bez pomoci? Nebyly to ovšem peníze, ale byly to dary a milosti, jichž za žádné peníze získati nelze.

Kristus Pán je náš nejmilostivější král a zde na oltáři má svůj milostný trůn. A aj, já s vámi jsem po všechny dni až do skonání světa. (Mat. 28, 20.) Toto potěšitelné slovo platí tak krásně o Eucharistii. Nebo teprve tehdy, až lidstvo nebude potřebovat jeho útěchy a pomoci, opustí tento svůj milostný trůn, teprve tehdy, až nebude lidstvo potřebovat odpuštění, ustane od své oltářní oběti, teprve tehdy, až poslední člověk přejde přes práh věčnosti, přestane dávat za pokrm k životu věčnému. Dokud zde bude jediný katolický kněz, dotud bude zde v Eucharistii i náš nejmilostivější král.

Co se sluší na nás vůči takovému králi? Jak se chovají hodní poddaní ke svému šlechtnému králi? Všichni rádi patří na jeho milý žjev, na jeho dobrotivou tvář. Když vyjíždí z paláce, vybíhají, z oken vyhlíží a nadšeně ho zdraví. Se všemi potřebami důvěrně k němu spěchají a prosby své oddaně přednášejí. Kromě toho jsou mu věrně oddáni na život a na smrt.

Tak, trvám, sluší se chovati i nám vůči našemu nejmilostivějšímu králi ve Velebné Svátosti. Náš nejmilejší pohled má býti na bílou hostii — na jeho bílý kment; náš nejradostnější pozdrav, když k němu přicházíme nebo od něho odcházíme: Pochválena a pozdravena budiž bez ustání Nejsvět. Svátost oltářní! Když vychází ze stánku svého, na př. k nemocnému, sotvaže zaslechneme zvonek, máme též vybíhati a pokloniti se jemu. Ve všech svých potřebách a trampotách sem k němu máme se důvěrně utíkati a prosby své přednášeti. Mřížka oltářní před svatostánkem má býti naše nejzamílovanější místočko.

Ale hlavním jest a zůstane: Svému nejmilostivějšímu králi v Eucharistii zůstat věrni až do smrti. Byli nadšenci pro našeho krále jako zástupcové lidu israelského, kteří o první neděli Květnou Pána našeho, vjíždějícího do Jerusalema, vítali s palmami a ratolestmi volajíce: »Hosanna!«, ale zpronevěřili se mu právě jako titíž zástupcové, kteří za několik dní, o prvý Velký pátek, svedeni a poštvení od fariseů, volali děsné: »Ukřižuj ho!« Byli nadšenci a důvěrníci jako Jidáš, jenž tehdy, když Pán zasliboval toto tajemství oltářní a když mnozí učedníci ho opustili, Pána neopustil, ale šel za Petrem prohlásivším: »Ke komu půjdeme? My jsme uvěřili, že ty jsi Kristus, Syn Boží,« ale za rok — probůh — Ježíše svého opustil a zradil: tak oni na čas, možná dlouhý čas, při Ježíši stáli, ale po jednou v temné chvíli zlákáni buď jako Jidáš lakomstvím nebo pýchou nebo ctižádostí nebo smyslností, Ježíše, krále svého, opustili a zradili. »Ukřižuj ho!« Ach, tak se za všechnu lásku svému nejmilostivějšímu, svátostnému králi odsloužili! Jaký konec vezmou? Co činí král vůči svým věrolomcům a zrádcům? Chraň nás Bůh před tímto nejděsnějším zločinem a neštěstím! »Buď věrný až do smrti, a dám ti korunu života.« (Apok., 2, 10.)

V pohanském Římě v amfiteatru pořádaly se slavnostní, ale ne lidské hry gladiatorské. Zdraví, stateční, vybraní muži potýkali se mezi sebou nebo zápasili s divokou zvěří tak dlouho, až buď zvítězili nebo podlehli. Než započal zápas, předstoupili všichni před tribunu císařovu a zvolali: »Ave Caesar, morituri te salutant!« Zdráv buď, Caesare, ti, kteří mají zemřít, tebe pozdravují!

M. dr., shromáždili jsme se před trůnem svého nejvznešenějšího a nejmilostivějšího krále, před Vel. Svátostí, k její oslavě! Za nedlouho půjdeme zase do životního boje, který však není hrou, nýbrž naší vážnou povinností. I chceme na konec také pozdravit svého krále, ale ne »morituri te salutant«, nýbrž »victuri te salutant«, t. j. ti, kteří mají dále žít, tebe pozdravují. Nuže: »Ave Deus noster! Ave Redemptor noster! Ave Rex noster! Zdráv buď, Bože náš! Zdráv buď, Vykupiteli náš! Zdráv buď, králi náš! V tento slavný okamžik přijmi od nás tento nejoddanější pozdrav a svatosvaté ujištění, že, přijď, co přijď, děj se, co děj, Tebe se nespustíme, ale Tobě věrně sloužiti a dosloužiti chceme. Dej nám k tomu své Boží požehnání! Ať jsme hodni jednou tam na věčnosti, kde už neskryváš tváře své jako zde v této svátosti, u velebě a službě tvé vděčně pokračovati! Amen.

OBSAH.

	Strana
I. Eucharistie — svátost víry a naděje.	
A 1. Nejsvětější Svátost je svátostí víry	3
2. Eucharistie je svátost víry Bohem schválené a odměňované	5
3. Eucharistie je svátost víry, církví jak teoreticky (dle nauky), tak prakticky (dle života) osvědčované	6
B. Eucharistie je svátostí naděje	7
1. Naděje -- jaké slovo!	7
2. Nyní již obrátíme zřetel na Velebnou Svátost!	7
3. Eucharistie dodává nám v nebezpečích, překážkách a obtížích odvahy a vytrvalosti	8
4. Eucharistie je naší nadějí ve smrti	8
II. Sv. přijímání — zdroj života a síly.	
1. Co je vlastně sv. přijímání?	10
2. Sv. přijímání je zdroj síly	11
III. Povinnosti ke Kristu svátostnému.	
1. Zde Bůh náš .	14
2. Zde Vykupitel náš, náš největší dobrodinec .	15
3. Zde náš nejvznešenější a nejmilostivější Král	17

POPULÁRNĚ VZDĚLÁVACÍ KNIHOVNA.

Přináší nejméně čtyřikrát do roka krátká populární pojednání ze všech oborů vědy se zvláštním zřetelem k praktickému životu a časovým otázkám společenským.

- I. svazek: Dr. Alfréd Fuchs: **Novinář.** 36 stran. Cena Kč 3.50.
 - II. svazek: Josef Hronek: **Kněz v českém národním obrození.** 48 stran. Cena Kč 4.—.
 - III. svazek: Dr. Alfréd Fuchs: **Sjednocení církví. (Unionism.)** 32 stran. Cena Kč 3.—.
 - IV. svazek: Dr. Alois Kudrnovský: **Záhady spiritismu.** Stran 70. Cena Kč 4.50.
 - V. svazek: Dr. Alfréd Fuchs: **Náboženství a politika.** Stran 22. Cena Kč 2.50.
 - VI. svazek: Dr. Josef Novotný: **Věda a víra.** Stran 194. Cena 10 Kč.
 - VII. svazek: Dr. Markus: **Rodinná kronika.** Stran 80. Cena Kč 8.—.
 - VIII. svazek: Dr. Alfréd Fuchs: **Dnešní myšlenková krise.** Stran 32. Cena Kč 3.50.
 - IX. svazek: Dr. František Kulhavý: **Z lékařových zápisků.** Řada I. Stran 64. Cena Kč 6.—.
 - X. svazek: Dr. Fr. Kulhavý: **Z lékařových zápisků.** Řada II. Str. 75. Cena Kč 7.50.
 - XI. svazek: Msgre E. Bourgard, biskup lavalský: **O bolesti.** Str. 74. Cena Kč 7.50.
 - XII. svazek: Msgre. Ant. Melka: **Ježíš Kristus. (V tisku.)**
 - XIII. svazek: Dr. Alfréd Fuchs: **Paneuropa či Eurasie?** Cena Kč 4.—.
- Ve vydávání se pokračuje.

—»0«—

Současně doporučujeme:

Th. Dr. František Reyl:

SOCIOLOGIE V POLITICE.

Obsáhlé a po stránce vědecké prvotřídní toto dílo, tištěné na pěkném dílovém papíře, v pečlivé úpravě o 429 stránkách, brožované za Kč 36.—, ve vkusné a elegantní celoplátěné vazbě Kč 50.—.

Th. C. Adolf Šelbický:

MODERNÍ KŘESŤANSKÝ NÁZOR SVĚTOVÝ.

Stran 48. Cena Kč 1.40.

Nakladatelství Československé akc. tiskárny
v Praze II., Panská ulice číslo 1.